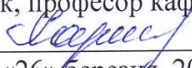

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ**

УХВАЛЕНО

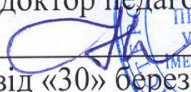
Вчена рада університету
протокол № 3
від «29» березня 2021 р.

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи
гарант освітньої програми
«**Біологія та валеологія в закладах освіти**»
зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія
та здоров'я людини) доктор біологічних
наук, професор кафедри зоології
 Л.П. Харченко
від «26» березня 2021 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

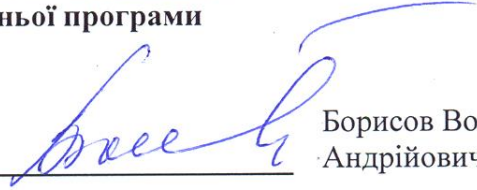
	Біологія та валеологія в закладах освіти (назва освітньої програми)
	перший (бакалаврський) (назва рівня вищої освіти)
	бакалавр (назва ступеня, що присвоюється)
галузь знань	01 Освіта/Педагогіка (шифр та назва галузі знань)
спеціальність	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) (код та найменування спеціальності)

Ректор Харківського національного
педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди
доктор педагогічних наук, професор
 Бойчук Ю. Д.
від «30» березня 2021 р.

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми**

Проректор з навчально-наукової роботи

Борисов Володимир
Андрійович

Директор Центру ліцензування, акредитації
і контролю якості освіти

Ірина Володимирівна
Єсьман

Гарант освітньої програми

Людмила Павлівна
Харченко

Декан природничого факультету

Тетяна Юріївна
Маркіна

Голова Співки студентів
та молоді природничого факультету

Анастасія Гладких

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО

кафедрою зоології та кафедрою здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією природничого факультету протокол №9 від «23» березня 2021 р.

Вченою радою природничого факультету протокол №9 від «26» березня 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради університету протокол №3 від «29» березня 2021 р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою у складі:

Гарант: Харченко Л.П., доктор біологічних наук, професор кафедри зоології

Члени:

1. Маркіна Тетяна Юріївна доктор біологічних наук, професор кафедри зоології ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
2. Шаламов Руслан Васильович кандидат біологічних наук, заслужений вчитель України, креативний директор ТОВ «Соняшник», учитель Харківського наукового ліцею-інтернату «Обдарованість»
3. Бачинська Яна Олександрівна кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри зоології ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
4. Галій Алла Іванівна кандидат біологічних наук, доцент, в.о. завідувачки кафедри здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології ХНПУ імені Г. С. Сковороди
5. Твердохліб Олена Володимирівна кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки ХНПУ імені Г.С. Сковороди
6. Васильєва Світлана Олександрівна доктор педагогічних наук, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г.С. Сковороди
7. Черевань Ірина Іванівна кандидат педагогічних наук, директор педагогічного ліцею №4, м. Харків
8. Гладких Анастасія Голова Співки студентів та молоді природничого факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди

РЕЦЕНЗІЇ-ВІДГУКИ

зовнішніх стейкхолдерів:

1. Альона Володимирівна Ведяєва, директор гімназії № 107, місто Харків.
2. Юлія Миколаївна Загребельна, учитель вищої категорії, старший вчитель, директор Зінківщинської ЗОШ I-III ступенів Зачепилівської селищної Ради Харківської області.
3. Лілія Володимирівна Титаренко, учитель вищої категорії, учитель-методист, заступник директора з навчально-виховної роботи ЗОШ I-III ступенів № 164, місто Харків.

1.1. Профіль освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти»
зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, природничий факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр середньої освіти (біології та здоров'я людини).
Офіційна назва освітньої програми	Освітня програма « Біологія та валеологія в закладах освіти », першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, EQ-EHEA –перший цикл, EQFLLL – 6 рівень
Передумови	Наявність атестату про повну загальну середню освіту або диплому молодшого спеціаліста за даною чи спорідненою спеціальністю в межах галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за умов визначення рівня відповідності диплому бакалавра, магістра (ОКР спеціаліста).
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2021-2025 рр.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy
2. Мета освітньої програми	
<p>Підготовка компетентного та конкурентоспроможного вчителя закладу загальної середньої освіти (базовий рівень) за предметною спеціальністю «Біологія та здоров'я людини». Формування освіченого українця – громадянина, патріота, професіонала шляхом удосконалення змісту наукового супроводу якості педагогічної освіти і фундаментального оволодіння мистецтвом навчати і виховувати інших.</p> <p>Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), необхідних для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної освіти (за предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини»), педагогіки та методики освіти, здатності до самостійної педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти (базовий рівень), позашкільних закладів різних типів із широким доступом до продовження навчання.</p>	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта /Педагогіка 014 Середня освіта 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна. Професійні акценти – вчитель біології та основ здоров'я, який володіє креативним і критичним мисленням, здатний самостійно навчатися впродовж всього життя, адаптований до умов сучасних закладів базової середньої освіти, позашкільних закладів різних типів, форм власності. ОП зорієнтована на вивчення біологічного та здоров'язбережувального циклу дисциплін.
Основний фокус освітньої програми та	Базова вища освіта в галузі знань «Освіта» із предметної спеціалізації «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)». Формування професіонала-практика з сучасним науковим світоглядом і

спеціалізації	<p>мисленням, який здатний здійснювати компетентнісне навчання біології, основам здоров'я, володіє сучасними здоров'язбережувальними технологіями, методиками для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, виховного, дослідницького та інноваційного характеру.</p> <p>Ключові слова: вчитель, біологія, здоров'я людини, основи здоров'я, валеологія, здоров'язбережувальні технології, природознавство, природокористування, еволюція.</p>
Особливості програми	<p>Особливості програми полягають в тому, що вона передбачає впровадження новітніх технологій підготовки вчителів біології та основ здоров'я, формування вчителя із сучасним науковим світоглядом, який володіє новітніми інформаційними та педагогічними технологіями в навчальному та виховному процесах; використовує останні наукові досягнення в галузях біології, педагогіки, психології, методики викладання в загальноосвітній середній школі шляхом проходження безперервних практик та набуття знань на лабораторних заняттях та польових практиках. Передбачає участь у програмі академічної мобільності.</p> <p>Передбачає уміння здійснювати розробку оздоровчих систем, що відповідають заданим характеристикам (властивостям), і знання методів педагогічних та оздоровчих технологій.</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Викладацька, навчально-виховна, науково-методична та організаційна діяльність у галузі середньої освіти та дотичних до неї сфер. Основна (базова) середня школа. Первинні посади: вчитель біології та основ здоров'я, педагог-організатор здоров'язбережувальної роботи у закладах середньої освіти.</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття кваліфікацій за іншими спеціальностями та/або спеціалізаціями в системі післядипломної освіти.</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Основними підходами до навчання є компетентнісний, діяльнісний, студентськоцентричний та прикладний, спрямовані на підготовку професійної компетентності майбутніх вчителів біології та основ здоров'я, націлених на підвищення ефективності навчально-виховного процесу в школі. Лекційні заняття мають проблемний характер, використовують аналіз, синтез, порівняння, моделювання, аналогію, діалектику, абстрагування, конкретизацію, системний, історичний та логічний підходи. Практичні заняття проводяться в малих групах, передбачають використання методів інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здійснюється через використання електронних лекцій, методичних вказівок та завдань. Акцент робиться на особистому саморозвитку, що сприятиме формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.</p> <p>Можливість дистанційного навчання та зворотній зв'язок з здобувачами вищої освіти здійснюється за допомогою он-лайн системи (Moodle та Google Classroom), месенджерів (Viber, Telegram тощо) або соціальних мереж (Facebook, Instagram та інші). Прямий відеозв'язок, проведення конференцій, лекцій і он-лайн консультацій відбувається на платформі Google Meet. Дату, час початку прямого ефіру, запрошення або посилання на збережені відеоматеріали студенту повідомляється через e-mail.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною шкалою; - оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; - критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок, які оприлюднюються заздалегідь;

	<p>- оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур.</p> <p>Система оцінювання здійснюється через такі види контролю з накопиченням отриманих балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний (усне та письмове опитування), контрольний, проміжний (захист практичних, самостійних робіт, семінарські заняття, контрольні роботи); - підсумковий: усні та письмові екзамени, заліки, захисти звітів з практик, курсових робіт, самоконтроль. <p>Атестація: кваліфікаційний іспит з педагогіки та психології; кваліфікаційний іспит з біології та методики навчання біології; кваліфікаційний іспит з основ здоров'я та методики навчання основ здоров'я.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми в практичній професійній діяльності, що передбачає використання теоретичних знань и практичних умінь з біології, психології, педагогіки, наук про здоров'я і формує широкий спектр когнітивних та практичних умінь/навичок, які необхідні для професійної діяльності в галузі загальної середньої освіти і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчального процесу.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 02. Здатність діяти із дотриманням морально-етичних норм, гендерної та соціальної рівності, доброчесності, безпеки життєдіяльності.</p> <p>ЗК 03. Здатність засвоювати базові наукові знання в об'ємі, який достатній для формування природничо-наукового, природоохоронного світогляду та здорового способу життя.</p> <p>ЗК 04. Здатність вчитися і використовувати в професійній діяльності останні досягнення біологічної науки та наук про здоров'я людини.</p> <p>ЗК 05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж всього життя.</p> <p>ЗК 06. Здатність працювати в команді, оволодівати навичками міжособистісної взаємодії, здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК 07. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 08. Здатність спілкуватися іноземною мовою в професійній діяльності.</p> <p>ЗК 09. Здатність орієнтуватись в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в навчальному процесі..</p> <p>ЗК 10. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу інформації в галузі освітніх наук, біології та основ здоров'я.</p> <p>ЗК 11. Здатність приймати рішення у непередбачених умовах, розуміти проблеми та використовувати необхідну інформацію для їх обґрунтованого рішення.</p> <p>ЗК 12. Здатність до самостійного опанування нових методів дослідження та проведення дослідницької роботи.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК 1. Здатність до цілеспрямованої діяльності з планування навчального процесу та окремих його складових відповідно до цілей, задач загальної середньої освіти та розробки нормативної, організаційної й навчально-методичної документації; підготовка аналітичної звітної документації та презентацій.</p>

	<p>СК 2. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності та оцінки сучасного передового педагогічного досвіду.</p> <p>СК 3. Здатність до формування у учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків природничого циклу.</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати об'єктивний контроль та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.</p> <p>СК 5. Здатність застосовувати знання з біології та основ здоров'я для формування навичок здорового способу життя, розробки здоров'язбережувальних програм, реалізації відповідних умінь в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.</p> <p>СК 6. Здатність формувати в учнів екологічне мислення та грамотність на основі усвідомлення необхідності охорони довкілля, раціонального природокористування та збереження біорізноманіття.</p> <p>СК 7. Здатність формувати в учнів позитивну мотивацію до здорового способу життя, умінь складати харчовий раціон, здійснювати позакласну виховну роботу з питань формування, збереження та зміцнення здоров'я.</p> <p>СК 8. Здатність використовувати біологічні терміни, закони, концепції, закономірності, теорії біології для пояснення та розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозв'язку живих систем в органічному світі на різних рівнях організації живої матерії.</p> <p>СК 9. Здатність у процесі навчання здійснювати безпечні біологічні дослідження в лабораторії та природних умовах, аналізувати результати дослідження; виготовляти колекції та гербарії.</p> <p>СК 10. Здатність у процесі навчання та виховання учнів демонструвати значення біологічних знань у повсякденному житті для цілей збереження біорізноманіття та сталого розвитку.</p> <p>СК 11. Здатність розуміти й уміти пояснювати будову (в порівняльному аспекті), функцій, особливості розмноження, сучасну таксономію, філогенію живих організмів та їх систем усіх рівнів організації.</p> <p>СК 12. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації учнів до саморозвитку (усвідомленого ставлення до навчання, зацікавленість).</p> <p>СК 13. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.</p> <p>СК 14. Здатність володіти знаннями та навичками предметної галузі (біологія та здоров'я людини), специфікою професійної діяльності.</p> <p>СК 15. Здатність обирати та готувати методичні та дидактичні матеріали в процесі професійної діяльності.</p>
7. Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 01. Аналізувати й оцінювати кращі педагогічні досягнення в галузі методики викладання біології та основ здоров'я; здійснювати рефлексію формування власної методики викладання; розповсюджувати власний досвід викладання біології та основ здоров'я .</p> <p>ПРН 02. Створювати творчу атмосферу під час уроку і стимулювати інтерес до біології та здорового способу життя шляхом перенесення системи сучасних наукових знань з біології, основ здоров'я та суміжних наук у площину навчальних предметів. Здійснювати моніторинг досягнень учнів з предмету.</p> <p>ПРН 03. Проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, уміти виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.</p> <p>ПРН 04. Використовувати знання філософії, державності і культури</p>

України для сприяння соціалізації учнів, розвитку їх загальної політичної культури, національної гідності і патріотизму.

ПРН 05. Володіти біологічною термінологією і знати сучасну систематику органічного світу, механізми еволюційних процесів та моделювання біологічної науки, розуміти історію та основні закономірності розвитку біології для формування в учнів значення наукових знань, екологічної свідомості.

ПРН 06. Використовувати основні закони й положення генетики, молекулярної біології, еволюційного вчення. Характеризувати живі організми й системи різного рівня з використанням методів сучасної біології, володіти різними методами розв'язування задач з біології.

ПРН 07. Характеризувати стратегію сталого розвитку та розкривати сутність взаємозв'язків між довкіллям і людиною; знати основні принципи функціонування екосистем, оцінювати вплив екологічних факторів на здоров'я людини.

ПРН 08. Застосовувати у професійній діяльності теоретичні й методичні засади організації занять здоров'язбережувальної спрямованості в закладах загальної середньої та позашкільної освіти, створювати сприятливі умови для навчання і виховання дітей з особливими потребами.

ПРН 09. Самостійно вимірювати антропометричні, фізіометричні й функціональні показники за допомогою апаратної та інструментальної діагностики, використовувати біоетичні принципи проведення валеологічних та біологічних експериментів.

ПРН 10. Розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього Стандарту та типових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи, окремих учнів.

ПРН 11. Використовувати базові знання природничих та суспільних наук в обсязі, необхідному для засвоєння біологічних дисциплін і основ здоров'я.

ПРН 12. Використовувати сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання біології і основ здоров'я в загальній середній школі, враховувати психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів.

ПРН 13. Самостійно організовувати процес навчання упродовж життя і вдосконалювати здобуті під час навчання предметні компетентності, вміти спілкуватись в діалоговому режимі з колегами та шкільною аудиторією.

ПРН 14. Знати хімічну термінологію та сучасну номенклатуру. Знати класифікацію, будову, властивості, способи одержання неорганічних та органічних сполук.

ПРН 15. Діяти у професійній роботі з позицій академічної доброчесності

ПРН 16. Аналізувати принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів, демонструвати та використовувати знання про основні закономірності формування, кількісної оцінки та стратегії збереження біологічного різноманіття, збільшення продуктивності й стійкості агроценозів та природних екосистем.

ПРН 17. Добирати міжпредметні зв'язки курсів біології та основ здоров'я в базовій середній школі з метою формування в учнів наукової компетентності, відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти.

ПРН 18. Використовувати наукові терміни державною та іноземною мовами, усно і письмово спілкуватися з професійних питань, прийнятих у фаховому середовищі.

ПРН 19. Аналізувати морфо-функціональну організацію біологічних систем на молекулярному та біохімічному рівнях.

ПРН 20. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних

	<p>функцій для підтримання гомеостазу та механізми еволюції біологічних систем.</p> <p>ПРН 21. Знати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних процесах.</p> <p>ПРН 22. Організувати проведення з учнями польових та лабораторних досліджень біологічних об'єктів, уміти виготовляти біологічні препарати з дотриманням біоетичних норм, правил біологічного захисту у процесі навчання та професійної діяльності.</p> <p>ПРН 23. Володіти інформаційно-комунікативними технологіями і застосовувати їх у навчальному процесі з біології та основ здоров'я людини.</p> <p>ПРН 24. Застосувати теоретичні основи процесів навчання, виховання і розвитку особистості учнів у професійній діяльності.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Характеристики кадрового забезпечення	<p>Керівник проектної групи та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійним умовам впровадження освітньої діяльності закладів освіти.</p> <p>Група забезпечення ОП складається із 32 НПП:</p> <ul style="list-style-type: none"> – докторів наук – 10 (31%); – кандидатів наук – 19 (59%); – ст. викладачів – 3 (10%). <p>Усі викладачі раз на 5 років проходять підвищення кваліфікації (в закладах вищої освіти України та за кордоном). Залучаються викладачі-практики.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Аудиторії та спеціалізовані навчальні лабораторії оснащені мультимедійним обладнанням; комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет. У навчальній та науковій роботі використовуються різноманітні колекції біологічних об'єктів, гербарії. На факультеті функціонує три музеї: зоологічний, анатомічний та ботанічний.</p> <p>Окремі заняття проводяться на базі ботанічного саду та оранжереї. Польові практики проводяться на базі спортивно-оздоровчого табору "Гайдари" та ботанічного саду й оранжереї.</p> <p>Здобувачі освіти забезпечуються гуртожитками. Функціонують спортивний зал, спортивні майданчики, різноманітні спортивні секції і культурні центри. Пункти харчування пропонують якісне меню.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ХНПУ імені Г.С. Сковороди: http://hnpu.edu.ua/ - офіційний сайт природничого факультету: http://hnpu.edu.ua/uk/fac-prirodn - точки бездротового доступу Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - навчально-інформаційний портал на базі платформи Moodle (http://lms.hnpu.edu.ua) - сайт наукових праць (http://nauka.hnpu.edu.ua); - електронна бібліотека (http://lib.hnpu.edu.ua); - навчально-методичні комплекси дисциплін; програми практик.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Оцінювання результатів навчання та академічних досягнень приведено у відповідність до Європейської кредитної системи і співвідносно із національною шкалою оцінювання, що уможливило взаємозарахування кредитів між різними університетами країни.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди має укладені договори з університетами світу, зокрема у межах освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти» здійснюється співпраця з впровадження міжнародної мобільності з Поморською академією (м. Слупськ, Польща).</p> <p>Здобувачі мають можливість пройти онлайн-курси на платформі</p>

	Prometheus, Intela, IBM, Coursera; долучатися до програм Erasmus+, Fulbright Research and Development Program.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	У межах ліцензійного обсягу спеціальності

2. Структурно-логічна схема
2.1 Перелік освітніх компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОК			
ОК 1.	Україна: історія і сучасні реалії	3	залік
ОК 2.	Політично-правові студії	3	залік
ОК 3.	Основи економічної теорії	3	іспит
ОК 4.	Філософія	3	іспит
ОК 5.	Іноземна мова	5	іспит
ОК 6.	Здоров'я та безпека людини	3	залік
ОК 7.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
ОК 8.	Загальна педагогіка	6	іспит
ОК 9.	Провайдинг освітніх технологій	8	іспит
ОК 10.	Психологія	4	іспит
ОК 11.	Неорганічна та органічна хімія	5	іспит
ОК 12.	Біохімія	3	іспит
ОК 13.	Молекулярна біологія з основами біотехнології	3	іспит
ОК 14.	Загальна екологія	4	іспит
ОК 15.	Загальна цитологія	3	іспит
ОК 16.	Гістологія з основами ембріології	3	іспит
ОК 17.	Загальна теорія здоров'я	3	іспит
ОК 18.	Ботаніка (морфологія і анатомія рослин, альгологія)	5	іспит
ОК 19.	Ботаніка (систематика вищих рослин)	5	іспит
ОК 20.	Зоологія безхребетних	5	іспит
ОК 21.	Зоологія хребетних	5	іспит
ОК 22.	Генетика з основами селекції	4	іспит
ОК 23.	Фізіологія людини і тварин	4	іспит
ОК 24.	Вікова анатомія та шкільна гігієна	3	залік
ОК 25.	Основи еволюційного вчення	4	іспит
ОК 26.	Здоров'язбережувальні педагогічні технології	3	залік
ОК 27.	Репродуктивне здоров'я та основи планування сім'ї	3	іспит
ОК 28.	Анатомія людини	4	іспит
ОК 29.	Ґрунтознавство з основами геології і геохімії	3	іспит
ОК 30.	Мікробіологія з основами вірусології	4	іспит
ОК 31.	Методика навчання основ здоров'я	4	іспит
ОК 32.	Методика навчання біології	6	залік/ іспит
ОК 33.	Основи наукових досліджень	3	іспит
ОК 34.	Основи раціонального харчування	3	залік
ОК 35.	Фізіологія рослин	3,5	іспит
ОК 36.	Методика організації науково-дослідної роботи школярів з біології	3	залік
ОК 37.	Система органічного світу	3	залік
ОК 38.	Курсова робота з ботаніки та зоології	3	
ОК 39.	Курсова робота з методики навчання біології та основ здоров'я	3	
ОК 40.	Навчально-польова практика з альгології, анатомії і морфології рослин та з зоології безхребетних	6	залік
ОК 41.	Безперервна пропедевтична педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти	3	залік
ОК 42.	Навчально-польова практика з зоології хребетних, систематики вищих рослин та мікології	6	залік

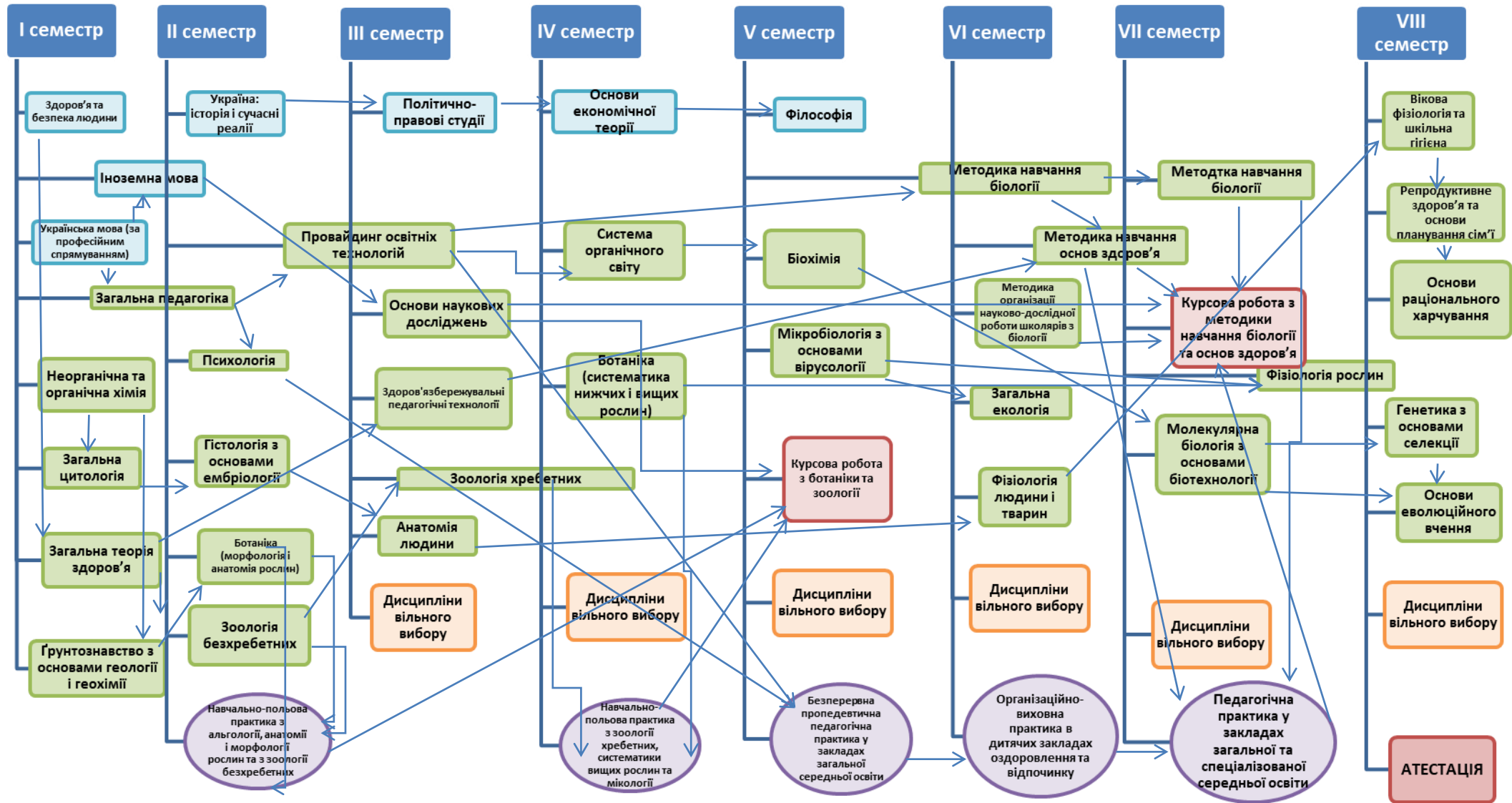
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
ОК 43.	Педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти	10,5	залік
ОК 44.	Організаційно-виховна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
Дисципліни вільного вибору			
1	2	3	4
ВД	Дисципліни за вибором студента		
Загальний обсяг вибіркового компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Назва компонентів освітньої програми за семестрами

Код ОК	Назва компонентів освітньої програми	Кількість кредитів
<i>I семестр</i>		
ОК 1.	Україна: історія і сучасні реалії	3
ОК 5.	Іноземна мова	2
ОК 6.	Здоров'я та безпека людини	3
ОК 7.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3
ОК 8.	Загальна педагогіка	3
ОК 11.	Неорганічна та органічна хімія	5
ОК 15.	Загальна цитологія	3
ОК 17.	Загальна теорія здоров'я	3
ОК 29.	Ґрунтознавство з основами геології і геохімії	3
<i>II семестр</i>		
ОК 5.	Іноземна мова	3
ОК 8.	Загальна педагогіка	3
ОК 9.	Провайдинг освітніх технологій	3
ОК 10.	Психологія	4
ОК 16.	Гістологія з основами ембріології	3
ОК 18.	Ботаніка (морфологія і анатомія рослин)	5
ОК 20.	Зоологія безхребетних	3
ОК 41.	Навчально-польова практика з альгології, анатомії і морфології рослин та з зоології безхребетних	6
<i>III семестр</i>		
ОК 2.	Політично-правові студії	3
ОК 9.	Провайдинг освітніх технологій	2
ОК 21.	Зоологія хребетних	2,5
ОК 26.	Здоров'язбережувальні педагогічні технології	3
ОК 28.	Анатомія людини	4
ОК 33.	Основи наукових досліджень	3
<i>IV семестр</i>		
ОК 3.	Основи економічної теорії	3
ОК 9.	Провайдинг освітніх технологій	3
ОК 19.	Ботаніка (систематика нижчих і вищих рослин)	5
ОК 21.	Зоологія хребетних	2,5
ОК 37.	Система органічного світу	3

ОК 43.	Навчально-польова практика з зоології хребетних, систематики вищих рослин та мікології	6
<i>V семестр</i>		
ОК 4.	Філософія	3
ОК 12.	Біохімія	3
ОК 13.	Молекулярна біологія з основами біотехнології	3
ОК 30.	Мікробіологія з основами вірусології	4
ОК 32.	Методика навчання біології	1,5
ОК 38.	Курсова робота з ботаніки та зоології	3
ОК 41.	Безперервна пропедевтична педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти	3
<i>VI семестр</i>		
ОК 14.	Загальна екологія	4
ОК 23.	Фізіологія людини і тварин	4
ОК 31.	Методика навчання основ здоров'я	2
ОК 32.	Методика навчання біології	2,5
ОК 36.	Методика організації науково-дослідної роботи школярів з біології	3
ОК 44.	Організаційно-виховна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку	6
<i>VII семестр</i>		
ОК 13.	Молекулярна біологія з основами біотехнології	3
ОК 31.	Методика навчання основ здоров'я	1
ОК 32.	Методика навчання біології	2
ОК 35.	Фізіологія рослин	1
ОК 39.	Курсова робота з методики навчання біології та основ здоров'я	3
ОК 43.	Педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти	10,5
<i>VIII семестр</i>		
ОК 22.	Генетика з основами селекції	4
ОК 24.	Вікова фізіологія та шкільна гігієна	3
ОК 25.	Основи еволюційного вчення	4
ОК 27.	Репродуктивне здоров'я та основи планування сім'ї	3
ОК 34.	Основи раціонального харчування	3
ОК 35.	Фізіологія рослин	2,5

2.3 Структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Державна атестація освітньої програми «**Біологія та валеологія в закладах освіти**» зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) проводиться відповідно до «Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр» і передбачає складання кваліфікаційного іспиту з педагогіки та психології; кваліфікаційного іспиту з біології та методики навчання біології; кваліфікаційного іспиту із з основ здоров'я та методики навчання основ здоров'я.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти»**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1	+	+	+	+											
ЗК2	+	+	+	+		+									
ЗК3						+					+	+	+	+	+
ЗК4						+					+	+	+	+	+
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6								+	+						
ЗК7	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8					+								+		
ЗК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК10								+		+	+	+	+	+	+
ЗК11															
ЗК12								+	+	+	+	+	+	+	+
СК 1								+	+						
СК 2								+	+						
СК 3								+			+	+	+	+	+
СК 4								+							
СК 5						+						+	+	+	+
СК 6														+	
СК 7															
СК 8												+	+	+	+
СК 9															+
СК 10		+	+											+	
СК 11												+	+		+
СК 12								+	+	+					
СК 13	+							+	+	+					
СК 14						+		+	+	+	+	+	+	+	+
СК 15															

ІК – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності; СК – Спеціальні компетентності; ОК – Обов’язкові компоненти

	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1															
ЗК2															
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6															
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8															+
ЗК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК11															
ЗК12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 1															
СК 2															
СК 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 4															
СК 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 6															
СК 7		+							+		+	+			
СК 8	+									+					+
СК 9	+		+	+	+	+								+	
СК 10															
СК 11			+	+	+	+				+					
СК 12															
СК 13															
СК 14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 15															

ІК – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності; СК – Спеціальні компетентності; ОК – Обов’язкові компоненти.

	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44
IK	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1													+	+
ЗК2			+					+	+					
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+
ЗК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6	+	+								+	+	+	+	+
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8			+				+							
ЗК9	+	+	+	+	+	+		+	+	+			+	
ЗК10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК11	+	+								+	+	+	+	+
ЗК12			+	+	+			+	+	+				
СК 1	+	+							+				+	+
СК 2	+	+							+				+	+
СК 3	+	+	+	+	+	+	+		+				+	
СК 4	+	+											+	+
СК 5	+	+	+	+	+		+							
СК 6								+		+		+		
СК 7				+										
СК 8			+				+							
СК 9			+					+		+		+		
СК 10	+	+				+							+	+
СК 11							+							
СК 12			+			+					+		+	+
СК 13													+	+
СК 14	+	+	+	+	+		+							
СК 15	+	+				+			+				+	+

IK – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності; СК – Спеціальні компетентності; ОК – Обов’язкові компоненти.

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
(ПРН) відповідними компонентами освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти»**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ПРН 1								+	+	+					
ПРН 2												+			
ПРН 3						+		+	+	+					
ПРН 4	+	+	+	+			+								
ПРН 5									+				+	+	+
ПРН 6												+	+	+	+
ПРН 7		+	+			+								+	
ПРН 8								+	+						
ПРН 9															
ПРН 10								+	+	+					
ПРН 11	+	+	+	+											
ПРН 12								+	+	+					
ПРН 13							+	+	+	+					
ПРН 14											+	+	+		
ПРН 15								+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 16														+	
ПРН 17											+	+	+		
ПРН 18					+		+	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 19											+	+	+		
ПРН 20															
ПРН 21													+		
ПРН 22						+									
ПРН 23									+						
ПРН 24								+	+	+					

ОК – Обов’язкові компоненти; ПРН – Програмні результати навчання

	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30
ПРН 1											+				
ПРН 2		+							+		+				
ПРН 3									+		+				
ПРН 4															
ПРН 5										+					
ПРН 6							+			+					+
ПРН 7											+				
ПРН 8		+									+				
ПРН 9								+	+			+		+	
ПРН 10															
ПРН 11															
ПРН 12															
ПРН 13											+				
ПРН 14															
ПРН 15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 16			+	+	+	+	+			+				+	
ПРН 17															
ПРН 18	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 19								+							
ПРН 20	+							+		+					
ПРН 21							+			+					
ПРН 22	+		+		+	+									
ПРН 23											+				
ПРН 24		+						+	+						

ОК – Обов’язкові компоненти; ПРН – Програмні результати навчання

	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44
ПРН 1	+	+				+			+		+		+	
ПРН 2	+	+				+							+	+
ПРН 3											+	+	+	+
ПРН 4														
ПРН 5			+				+							
ПРН 6							+							
ПРН 7														
ПРН 8	+													
ПРН 9			+											
ПРН 10	+	+							+				+	+
ПРН 11	+	+											+	
ПРН 12	+	+							+		+		+	+
ПРН 13	+	+									+		+	+
ПРН 14			+											
ПРН 15	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
ПРН 16							+							
ПРН 17	+	+	+			+								
ПРН 18	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	
ПРН 19					+									
ПРН 20														
ПРН 21														
ПРН 22				+	+					+		+		
ПРН 23	+	+	+								+		+	+
ПРН 24	+	+												

ОК – Обов’язкові компоненти; ПРН – Програмні результати навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України від 05.09.2017р. «Про освіту». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти / Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-povidomlennya-2016-04-07-uvaga!-metodichni-rekomendacziyi-shhodo-rozroblennya>
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій ДК 003:2010» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/kp.htm>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
7. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n37>
8. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>